

ORGANIZAČNÍ FORMY VÝUKY

Organizačními formami výuky rozumíme uspořádání vnějších organizačních podmínek výuky tak, aby učitel mohl specifické výukové cíle optimálně realizovat v reálných podmínkách konkrétní školy

Základní organizační formy výuky:

- *Individuální*
- *Hromadná (frontální)*
- *Individualizovaná*
- *Diferencovaná*
- *Skupinová*
- *Týmová*

Individuální výuka

Výuku řídí jeden učitel. Žáci pracují individuálně, nespolupracují, jsou různého věku a různé úrovně vědomostí.

Učivo je pro každého žáka stanoveno individuálně

Doba vyučování není přesně určena, rozmístění žáků a výukových prostředků je libovolné. V dané chvíli pracuje učitel vždy jen s jedním žákem.

Efektivita této formy výuky je velmi nízká

Hromadná (frontální) výuka

Teoretické i praktické základy frontální výuky navrhl již J.A.Komenský.

Její podstatou je třídně hodinový systém. Výuku celé skupiny žáků (třídy) řídí jeden učitel, jež má koordinující roli.

Skupina žáků - třída – je stejného věku a přibližně stejné mentální úrovně. Třída tvoří sociální skupinu se značnými výchovnými možnostmi.

System učiva je uspořádán v učebních předmětech, které převážně vycházejí z vědních disciplín.

Výuka probíhá v předem určených časových jednotkách – vyučovacích hodinách.

Typy vyučovacích hodin

- *Motivační*
- *Osvojování nových vědomostí*
- *Opakování a upevňování vědomostí*
- *Vytváření a upevňování dovedností*
- *Použití vědomostí a dovedností v praktických činnostech*
- *Diagnostické*
- *Kombinované – všechny etapy vyuč. procesu*

Individualizovaná výuka

- Usiluje o odstranění nebo zmírnění nedostatků hromadného vyučování
- Mění roli učitele i žáka ve vyučování
- Umožňuje individuální přístup k žákům a respektování jejich osobnosti
- Rozvíjí samostatnost žáků a jejich odpovědnost za výsledky vlastní práce
- Umožňuje žákům získat individuální zkušenost při řešení praktických úloh
- Méně respektuje systematičnost ve výuce

Podoby individualizované výuky

- *Historické podoby – pueblovská, daltonská, winetská soustava (USA – poč. 20. stol.)*
- *Diferencovaná výuka*
 - kvalitativní x kvantitativní diference*
 - vnější x vnitřní diference*

Skupinová výuka

systematicky rozvíjí sociální vztahy ve třídě
usnadňuje proces učení
učí žáky komunikovat a spolupracovat

Projektová výuka

Žáci za pomoci učitele řeší úkol komplexního charakteru – projekt